

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

משפטים

רואים כבר את פעולתו של מלך המשיח על כל העמים

שיחות קודש

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לבריאה

הי' תהא שנת פלאות דגולות

מאה עשרים ואחת שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

משיחות* ש"פ משפטים, ז"ך שבת, מבה"ח אדר א** ה'תשנ"ב

(באור ליום הרביעי, „קמי שבתא“⁴, התחלת ערב שבת זה⁵), שבו הודיע והכריז על פעולותיו בצמצום וביטול כלי נשק, וניצול הכספים (שלא יתנו לרכישת כלי נשק) כדי להוסיף בעניני הכלכלה של בני המדינה – הכרזה שאושרה ע"י „בית הנבחרים“, שבו נקבעים חוקי המדינה שיש להם תוקף ע"פ תורה („דינא דמלכותא דינא“⁶).

ויש להתבונן בהלימוד וההוראה ממאורע זה, וגם בפרטי הענינים דהמאורע – מקומו וזמנו, כולל שייכותו לתוכנו של הזמן בתורה⁷, בפרשת השבוע⁸, כדלקמן.

ב. הלימוד וההוראה ממאורע זה הוא בענין כללי ועיקרי בעבודתם של בני („מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות“⁹) – „להביא לימות המשיח“¹⁰:

מהיעודים דהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בשייכות להנהגת אומות העולם – „וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו

א. ידועי שכל המאורעות שבעולם הם בהשגחה פרטית, ויש בהם לימוד והוראה בעבודת האדם לקונו, ועאכו"כ בנוגע למאורעות כלליים ועיקריים הקשורים עם מדינות גדולות והשובות (שבהם נמצא רוב מנין ורוב בנין דבנ"י בזמן הגלות) בעלי השפעה ומנהיגות כל העולם כולו, שגם הלימוד וההוראה ממאורעות אלו הוא בענין כללי ועיקרי בעבודת האדם לקונו.

ועד"ו בנוגע להמאורעות דימים אלה: לכל לראש – המאורע שאירע בערב שבת זה¹¹, שבו התאספו והתכנסו יחדיו ראשי מדינות גדולות וחשובות בעולם, ובראשם נשיאי שתי המעצמות הגדולות, והחליטו והכריזו על תקופה חדשה ביחסי מדינות העולם – ביטול מצב של מלחמות בין מדינות העולם, שיתבטא גם בצמצום וביטול כלי נשק, ועד לשלום ואחדות, שיתוף פעולה ועזרה הדדית בין מדינות העולם לטובת האנושות כולה.

וקדם למאורע זה (בהשגחה פרטית) נאומו של נשיא מדינה זו לאומה כולה

(4) פסחים ק, סע"א.

(5) כמודגש גם בסיום וחותם שירו של יום ב"לכו נגננה הקטן" (היום יום" כ"ג כסלו. ובכ"מ).

(6) גיטין י"ד, ב. וש"ב.

(7) כיון שהתחלת כל הענינים הוא בתורה, כמארו"ל (ח"ב קסא, ריש ע"ב), „קב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא בר נש אשתדל באורייתא ומקיים עלמא“, ובפרט בחלק התורה השייך במיוחד לזמן זה, פרשת השבוע.

(8) כתורת רבינו הוקן צצריכים „להיות עם הזמן“, כלומר, להיות עם תוכנו של הזמן בתורה, בפרשת השבוע (היום יום" ב' חשון. ובכ"מ).

(9) תניא רפ"ז.

(10) ל' חז"ל – במשנה ספ"ק דברכות.

(* כולל גם שיחות ליל ויום ה' פ' משפטים, כ"ה שבת, ויום א' פ' תרומה, כ"ח שבת.

(**) ולהעיר שר"ח אדר א' הוא בימי ג' ד' – גר (מזל).

(1) ראה כש"ט הוספות סקי"ט ואילך. וש"נ.
(2) וכתוצאה מזה נעשית גדולתן וחיבתן של מדינות אלו – „כידוע שכל אומה ומלכות שישאל יבואו בהם בגלות מתעלים... יותר מכל האומות והולכים ומתגדלים בהיות ישראל תחתם" (תנ"ח לך צב, א. וראה מכילתא בשלח יד, ה).

(3) ששייך ליום השבת, כמארו"ל (ע"ז ג, סע"א), „מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת“. וראה לקמן הערה 23.

קיומו של יעוד זה בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ליתר ביאור:

כיון שנמצאים ב„זמן השיא“ („די העכסטע צייט“) של ביאת משיח צדקנו, „הנה זה (מלך המשיח) בא“¹⁶, רואים כבר (מעין ו)התחלת פעולתו של מלך המשיח על העמים, „ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים וגו“ – עי”ז שהקב”ה נותן בלב המלכים דאווה“ע (”לב מלכים ושרים ביד ה'“)¹⁷ להחליט ולהכריז יחדיו ע”ד המעמד ומצב ד„וכתתו חרבותם לאתים“.

וזהו הטעם שהחלטה והכרזה זו היתה בזמן זה דוקא – בגלל שייכותו המיוחדת להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בפועל ממש.

ג. ויש להוסיף, ששייכותו של המאורע להתחלת פעולתו של משיח צדקנו מודגשת גם בפרטי המאורע – המקום והזמן שבהם היתה החלטת והכרזה ראשי המדינות על המעמד ומצב ד„וכתתו חרבותם לאתים“:

המקום שבו אירע מאורע זה (מקום מיוחד שבו מיוצגים בקביעות באי-כח המדינות שבעולם כדי להתדבר ביניהם בדרכי נועם ודרכי שלום) – הוא במדינה זו ובעיר זו, המדינה והעיר שבה נמצא „בית רבינו שבבבל“¹⁸, „בית חיינו“, בית הכנסת ובית המדרש, בית תורה תפלה וגמ”ח, דכ”ק מו”ח אדמו”ר נשיא דורנו, שבחר בו וקבעו להמקום המרכזי שממנו

עוד מלחמה¹¹.

ולהוסיף, שענין זה יהי ע”י פעולתו של מלך המשיח עצמו – כמ”ש בהתחלת הפסוקי¹¹, „ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים“ („השופט הוא מלך המשיח . . . שיהא אדון כל העמים, והוא יוכיח להם ויאמר למי שימצא בו העול ישר המעוות . . . ומפני זה לא תהי’ מלחמה בין עם לעם כי הוא ישלים ביניהם, ולא יצטרכו לכלי מלחמה, וכתתו אותם לעשות מהם כלי לעבודת האדמה“¹²), שכן, „באחרית הימים נכון יהי’ הר בית ה’ גו’ ונהרו אליו כל הגוים והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה’ אל בית אלקי יעקב ויורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו כי מציון תצא תורה ודבר ה’ מירושלים“¹³, „והמורה הוא מלך המשיח, ועליו נאמר וּשְׁפֹט“¹².

וכיון שבימים אלו מחליטים ומכריזים ראשי מדינות בעולם ע”ד צמצום וביטול כלי נשק וההוספה בהענינים הדרושים לקיום כלכלת המדינה והעולם כולו – תוכן היעוד „וכתתו חרבותם לאתים“, שבירת כלי המלחמה לעשות מהם כלים לעבודת האדמה, „ארץ“¹⁴ ממנה יצא להם¹⁵ – ה”ז סימן ברור על התחלת

(11) ישע”י ב, ד. מיכה ד, ג.

(12) פ”י הרד”ק עה”פ.

(13) ישע”י שם, ב.ג. מיכה שם, א.ב.

(14) איוב כה, ה.

(15) ולא רק „להם“ המוכרח לקיומו של האדם, אלא גם ענינים של תענוג, כפירות האילן – כמודגש בהמשך הכתוב, וחנייתיהם למזמרות, „הכלים שומרים בהם הגפנים ושאר אילנות“ (פ”י הרד”ק).

ולהעיר גם מהשייכות ל„ראש השנה לאילן“ מינני’ אולינן – שבו מודגשת ההוספה ד„גפן תאנה ורמון גו’ זית שמן ורדש“ (עניני תענוג) לגבי „חטה ושעורה“ (דברים המוכרחים).

(16) שה”ש ב, ח ובשהש”ר עה”פ.

(17) לשון הרגיל – ע”פ משלי כא, א. וראה

לקו”ש חיי”ג ע’ 285 הערה 1 ובשוה”ג. ושו”נ.

(18) מגילה כט, א. וראה בארוכה קונטרס

בענין מקדש מעט זה כו’ (סה”ש תשנ”ב ח”ב ע’

465 (לקמן ע’ 399) ואילך.

שבשעתה חרתה על דגלה והכריזה מלחמה בהפצת התורה והיהדות ועד למלחמה באמונה כבורא עולם ומנהיגו (כולל גם המאסר דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ולאח"ז וכתוצאה מזה יציאתו מגבולות המדינה ההיא), ואעפ"כ, נמשכה גם שם הפעילות דשלוחי נשיא דורנו בהפצת התורה והיהדות בחשאי ובמס"נ ממש, עד לתקופה האחרונה שנתבטלה גזירת המלכות ונתאפשר המשך הפעילות בהפצת התורה והיהדות ביתר שאת וביתר עז, בגלוי ובפירסום, ועד לנפילתו של המשטר הקודם, והקמתו של משטר חדש שהכריז לצדק וליושר ולשלום, על יסוד האמונה כבורא העולם ומנהיגו.

ובהמשך לזה התקיימה בערב שבת זה הפגישה בין מנהיגה החדש של המדינה ההיא למנהיגה של מדינה זו²³, בהשתתפותם של עוד כמה מנהיגי מדינות גדולות בעולם, שבה נתקבלה ההחלטה וההכרזה שתוכנה, וכתתו חרבותם לאתים".

ויש לומר, שבקיומה של פגישה החלטתה והכרזה זו בהעיר של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר (שבה נתקבצו מנהיגי המדינות, כולל גם מנהיגי מדינה זו, שהוצרך לבוא מעיר הבירה לעיר זו²⁴), מרומז, שכל זה בא כתוצאה מהפעולות

„תצא תורה“, הפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל עד ביאת משיח צדקנו (כשיפוצו מעיינותיך חוצה¹⁹), שאז יהי גם קיום היעוד, וכתתו חרבותם לאתים".

והענין בזה:

כבוא נשיא דורנו לחצי כדור התחתון, וקבע מקומו במדינה זו ובעיר זו, התחיל בתוקף ונעשה הבריר והזיכור דחצי כדור התחתון, שגם בו נמשך הגילוי דמתן-תורה (שה"י בחצי כדור העליון²⁰), ויתירה מזה - אדרבה - שנעשה המקור שממנו נמשך ונתפשט עיקר הפעולה בהפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל ממש, ע"י השלוחים ששלח ברחבי העולם (גם לחצי כדור העליון), עד לפנה הכי נדחת שבועולם, כדי להפיץ תורה ויהדות בין כל בני" (כולל ובמיוחד אלו שדרים בין אומות העולם ומדברים בלשונם ומתנהגים בחיצוניות כמותם), ועוד וג"ז עיקר, הפצת כל עניני טוב וצדק ויושר גם בין אוה"ע ע"י קיום מצוות בני נח²¹, כמודגש ביותר בשנים האחרונות, ככל שהולכים ומתקרבים יותר להזמן דביאת משיח צדקנו, ש„אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד“²².

ובתקופה האחרונה (החל משנת נסים, והמשכה בשנת „נפלאות אראנו“ ו„נפלאות בכל“) הגיעה פעולה זו לשיא - בפריצת גבולות" של המדינה ההיא

23) ופגישתם נמשכת (וביתר שאת וביתר עז) גם ביום השבת זה.

24) ואף שהטעם הפשוט לזה הוא לפי שהמקום המיוחד שבו מיוצגים בקביעות בא"י המדינות שבועולם נקבע מלכתחילה במקום שאינו עיר הבירה של מדינה מסויימת, הרי, הטעם האמיתי לקביעת מקום זה בעיר זו וזקא, הוא, להיוותה עיר הבירה של „מלכי רבנן“ (ראה גיטין סב, סע"א. ועוד), כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (וראה לקמן הערה 26).

19) אנה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.
20) ראה אנה"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ב ע' תצב ואילך. וש"נ.
21) כפס"ד הרמב"ם (הל' מלכים פ"ח ה"י) ש„צוה משה רבינו מפי הגבורה לכופר את כל באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח“.
22) צפני" ג, ט. וראה רמב"ם שם ספ"א.

לחיי העולמים²⁸, שבו „משבית מזיקין (כולל גם כלי נשק) מן העולם²⁹, ויתירה מזה, כיון ש, מוסיפין מחול על הקודש, משל לזאב שהוא טורף מלפניו ומלאחריו³⁰ (שטורף זמן של חול לזמן קדושת השבת), נעשה כבר בערב שבת המעמד ומצב ד„יום שכולו שבת“, „משבית מזיקין מן העולם“.

(ב) מצד ימי החודש – יום כ"ו בחודש, בגימטריא דשם הוי', מלשון מהוה³¹, שרומז על המעמד ומצב דלעתיד לבוא שההתהוות ע"י שם הוי' תהי' ניכרת בכל הבריאה כולה, כמ"ש³², „ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו כי פי הוי' דיבר“, ואין נתינת מקום לענינים בלתי-רצויים (מזיקים וכלי נשק), כמ"ש³³, „לא ירעו ולא ישחיתו גו' כי מלאה הארץ דעה את הוי'“.

ומודגש יותר בחיבור שניהם יחדיו – שיום כ"ו בחודש חל ביום הששי בשבוע, שהוא בדוגמת יום ששי דמעשה בראשית, יום ברוא אדה"ר, עיקר ותכלית הבריאה כולה, ועל ידי (ולאחר³⁴) חידוש התהוותו

דהפצת התורה והיהדות, צדק ויושר, בכל העולם, שנעשו ונעשים ע"י נשיא דורנו, משיח שבדור²⁵, ועד שע"י שלימות העבודה בכהנ"ל בימינו אלה נעשה העולם כולו ראוי ומוכשר להתחלת הפעולה דמלך המשיח, „ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים“²⁶.

וגם הזמן שבו אירע מאורע זה (בתקופה האחרונה עצמה) הוא זמן מסוגל בשייכות להגאולה – מצד כמה ענינים:

(א) מצד ימי השבוע – ערב שבת²⁷, ערב והכנה ל„יום שכולו שבת ומנוחה

(25) ראה סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 469-70 (לקמן ע' 403-4) שנשיא הדור הוא המשיח שבדור. ובהדגשה תירה בכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – כמרומז בב' שמותיו: „יוסף“ – ע"ש ש„יוסף אדניי שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'“ (ישעי' יא, יא-יב), ו„יצחק“ – ע"ש ש„אז ימלא שחוק פיננו“ (תהלים קכו, ב. וראה ברכות לא, א). (26) ולהעיר, שארגון חבר העמים למטרת אחדות ושלוש בין העמים הוקם בחצי כדור התחתון לאחרי ובסמיכות לבואו של נשיא דורנו לחצי כדור התחתון (החל מההתלטה שנתקבלה באמצע המלחמה, בשנת תש"ב לערך, ובעיקר בסיומה של המלחמה, בשנת תש"ה לערך), ונקבע מקום מושבה בעירו של נשיא דורנו, ועד לבניית הבנין המיוחד (בשנת תשי"א לערך) – שבוה מודגש שהאחדות והשלוש בין העמים היא כתוצאה מפעולתו של נשיא דורנו בבירור העולם (ע"י הפצת התורה והיהדות וצדק ויושר בכל העולם), וככל שניתוסף בבירור העולם ע"י נשיא הדור ניתוסף גם בקיומו וביסוסו של הארגון שמטרתו לפעול אחדות ושלוש בעולם, ועד לגמר ושלימות בירור העולם בקיום היעוד „וכתתו חרבותם לאתים“ שהוא היסוד של ארגון זה*.

(27) נוסף לכך שכללות הזמן דאלף הששי הוא בדוגמת ערב שבת (ראה רמב"ן ובחיי בראשית ב, ג).

(28) תמיד בסופה.
 (29) תו"כ בחוקתי כו, ו. וראה לקו"ש ח"ז ע' 188 ואילך.
 (30) מכילתא יתרו כ, ה. וראה לקו"ש חט"ז ע' 231 ואילך.
 (31) זח"ג רנז, סע"ב. פרדס ש"א פ"ט. תניא שעהיה"א רפ"ד. ובכ"מ.
 (32) ישעי' מ, ט.
 (33) שם יא, ט.
 (34) אף שבששת ימי בראשית נברא תחילה כל שאר הנבראים ולאח"ז נברא האדם – כי, בפעם הראשונה יש טעם מיוחד שבריאת האדם תהי' לאחרי כל הנבראים (עם היותו עיקר תכלית הבריאה) – „כדי שיכנס לסעודה מיד“, „שימצא הכל מוכן ויאלץ מאשר יחפוץ“ (סנהדרין לח, א ובפרש"י), אבל חידוש הבריאה יכול (ובמילא צריך) להיות כסדר מעלתם, שהאדם הודס לכל שאר הנבראים.

* ועד שפסוק זה מתנוסס על גבי כותל הבנין (וראה לקמן הערה 65).

תוכנה של פרשת משפטים הוא - כשמה - דינים שבין אדם להבירו שחיובם מובן בשכל האדם, "דברים האמורים בתורה במשפט שאילו לא נאמרו היו כדאי לאומרן"³⁷, ועד כדי כך, ש"אלמלא לא ניתנה תורה היינו למדין צניעות מחתול וגזל מנמלה"³⁸. ויתירה מזה, שחיובם מובן (לא רק בשכלם של בני, "עם חכם ונבון"³⁹, אלא גם בשכלם של אומות העולם, ועד שיתכן שבכמה דינים דנין אומות העולם כדיני ישראל.

וי"ל שלכן נאמר בהתחלת ופתיחת הפרשה, "ואלה המשפטים", "אף אלו מסיני" - שגם המשפטים שחיובם מובן בשכל האדם צריכים לקיימם (לא מפני שהשכל מחייבם, כי אם) מפני ציווי הקב"ה (אלא שרצונו של הקב"ה שציוויים אלה יהיו מובנים גם בשכל האדם), ומשום זה, "תשים (גם ה"משפטים") לפניכם" דוקא, "ולא לפני גוים. . . (אף) שהם דנין. . . כדיני ישראל", כיון שדיניהם הם מצד חיוב השכל, וצ"ל מצד ציווי הקב"ה⁴⁰.

ה. ובעומק יותר:

"ואלה המשפטים", "אף אלו מסיני" - י"ל פירושו, שגם הסיבה להחיוב השכלי ד"משפטים" הוא "מסיני", ולולי נתינתם, "מסיני" לא הי' שכל האדם מחייבם (כמו "הראשונים"). וההסברה בזה - שהחיוב השכלי הוא כתוצאה מזה שבציוויים אלה נתלבש רצונו של הקב"ה (שמצד עצמו הוא למעלה מהחכמה) גם

(בכל יום ששי) נעשה חידוש התהוות הבריאה כולה³⁵, ובפרט כשיום הששי בשבוע חל ביום כ"ו בחודש, הגימטריא דשם הוי', מלשון מהוה, מודגש עוד יותר חידוש התהוות הבריאה כולה.

ג) ועוד וג"ז עיקר - מצד הקשר והשייכות דומן זה לנשיא דורנו - להיותו ערב שבת האחרון בחודש שבת, חודש האחד עשר, שהעשירי שבו הוא יום ההילולא (גמר ושלימות העבודה) של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובאחד עשר שבו נעשה המשך וחידוש הנשיאות שלו ביתר שאת וביתר עוז עד לסיום וגמר כל העבודה של דורנו זה (דור האחרון של הגלות שהוא דור הראשון של הגאולה) במשך מ"ב שנים די"ל שהם כנגד מ"ב המסעות שבמדבר העמים, שאז כבר מוכנים ועומדים להכניסה לארץ בגאולה האמיתית והשלימה (כמדובר בארוכה בהתוועדות שלפנ"ה³⁶) - שגם בהזמן (נוסף על המקום) שבו היתה ההכרזה ע"ד, "וכתתו חרבותם לאתים" מודגשת השייכות לפעולתו של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, המשיח שבדור, שעל ידו נעשה קיום היעוד, "וכתתו חרבותם לאתים וגו'".

ד. ויש לקשר זה עם פרשת השבוע, פרשת משפטים - "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם", ומפרש רש"י, "ואלה. . . מוסיף על הראשונים, מה הראשונים מסיני אף אלו מסיני", "לפניהם, ולא לפני גוים, ואפילו ידעת בדין אחד שהם דנין אותן כדיני ישראל אל תביאהו בערכאות שלהם וכו'":

(37) פרש"י אחרי יח, ד.

(38) עירובין ק, סע"ב.

(39) ואתחנן ד, ו.

(40) ואדרבה: "המביא דיני ישראל לפני גוים מחלל את השם ומייקר את שם האלילים. . . זהו עדות לעלוי יראתם" (פרש"י שם).

(35) ולכן נקבע ראש השנה - "תחלת מעשיך"

דכל הבריאה כולה - בא' בתשרי, יום ברוך אדה"ר (ולא בכ"ה באלול שבו נברא העולם).

(36) סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 312 (לעיל ע' 253) ואילך.

העולם ולא⁴⁵ מחכמיהם⁴⁶. ותכלית השלימות בזה תהי' בימות המשיח - ש, לא יהי' עסק כל העולם (גם אומות העולם) אלא לדעת את ה' בלבד . שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה' י"ד⁴⁷, היינו, ש, דעה את ה' (ידיעת מעשה מרכבה וכיו"ב, עיקר ענינו של "סיני"⁴⁸) נמשכת וחודרת בשכל האדם.

ויש לומר, שענין זה מרומז גם בסיום הפרשה: "ויראו את אלקי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר גו' ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו"⁴⁹ - שראיית אלקות ("סיני") נמשכת וחודרת בשכל האדם ומתאחדת עמו כמו המזון ("ויאכלו וישתו") שנעשה דם ובשר כבשרו, ע"י לימוד פנימיות התורה באופן של הבנה והשגה ("יתפרנסו"⁵⁰) בתורת חסידות חב"ד, כולל גם ע"י התרגום ("ויחזו", תרגום של רא"י) בשבעים לשון דאומות העולם (כמרומז ב"לבנת הספיר", ש"לבנים" שנעשים בידי אדם רומזים על האותיות של שבעים לשון דאווה"ע⁵¹), כדי שיהי' מובן גם לבנ"י שלעת-עתה אינם מבינים לשון הקודש⁵², ועד שיהי'

בחכמתו ית' (בתורה), וכיון שהתורה היא "דיפתראות ופינקסאות" שבהם נברא העולם⁴¹, נעשו דברים אלה מחוייבים בגדרי העולם, ובמילא גם בשכל האדם (ועד לשכל דאווה"ע), שדעתו נוטה לדברים שמחוייבים מצד חכמתו של הקב"ה ("סיני")⁴².

ועפ"ז יש לומר גם הפירוש ד, ואלה . . מוסיף על הראשונים - שההוספה על הראשונים ("מסיני") היא בכך שה, משפטים שניתנו "מסיני" נמשכים גם בשכל האדם, שזהו תוכן החידוש דמת-תורה ("מסיני") שבטלה הגזירה וההפסק שבין עליונים לתחתונים⁴³, שהחכמתו של הקב"ה (עליונים) תומשך ותחדור גם בשכל האדם (תחתונים), שגם דעתו (תחתונים מצד עצמם) נוטה לכך (אלא, שביחד עם זה צ"ל נרגש שדעתו נוטה לדברים המתחייבים מצד חכמתו של הקב"ה, "אף אלו מסיני").

וענין זה צריך להיות גם אצל אומות העולם בנוגע לקיום מצוות בני נח - שאף ש, הדעת נוטה להן⁴⁴, צריך "שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה . . אבל אם עשאן מפני הכרע הדעת . . אינו מחסידי אומות

45 כ"ה ("ולא מחכמיהם") הגירסא הנפוצה, ויש גורסין, "אלא מחכמיהם" (ראה לקו"ש ח"כ ע' 141. וש"ג).

46 שם ספ"ח.
47 שם ספ"ב.
48 ראה ב"ר פ"ג, ב. וש"ג. לקו"ש ח"א ס"ע 149 ואילך.
49 כד, יו"ד י"א.
50 תקו"ז ת"ו בסופו. וראה לקו"ש חכ"ד ע' 136 הערה 35. וש"ג.
51 משא"כ האותיות דלשון הקודש שנקראים "אבנים" שבריאיתם בידי שמים (תו"א פרשתנו עז, ג ואילך).
52 וגם לא לשון אידיש ("זשא רגא'ן") שהוא הממוצע בין לשון הקודש ללשונות אוה"ע, ע"ד לשון ארמי (ראה לקו"ש חכ"א ע' 446 ואילך. וש"ג).

41 (41 ב"ר בתחלתו.
42 ועפ"ז יומתק מ"ש הרמב"ם (בשמונה פרקים שלו (פ"ו) ש, הענינים המפורסמים אצל כל בני האדם שהם רעות . . שאילו לא נכתבו ראויין הם ליכתב . . נפש החשובה לא תתאוה לאחד מאלו הרעות כלל" (ובהם אין לומר, "אפשי ומה אעשה שאבי שבשמים גזר עליי", אלא "אי אפשי" - דלכאורה, מהי השייכות ד, "אי אפשי" שמצד דעת בני האדם להנהגתם של ישראל ע"פ תורה - אלא, שהשליטה שמצד דעת בני האדם אינה אלא מפני שכך מחייבת חכמתו של הקב"ה, תורה, שלכן נעשו דברים אלו מושללים בשכל האדם. ועצ"ע.
43 תנחומא וארא טו. שמו"ר פ"ב, ג. ועוד.
44 רמב"ם ה' מלכים רפ"ט.

הי' גם בכל הדורות שלפנ"ז, אלא גם, ובעיקר) מפני שמתקרבים להזמן שאודותיו הכריזה התורה („מסיני“) וכתתו חרבותם לאתים“⁵⁵.

ועפ"ז יש לומר, שהחלטת והכרות מנהיגי אוה"ע בערב שבת פרשת משפטים ע"ד המעמד ומצב ד, וכתתו חרבותם לאתים“, היא, כתוצאה מהחלטת והכרות „מלכי רבנן“ ש,הנה זה (מלך המשיח) בא“, החל מהפס"ד של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שמכבר נשלמו מעשינו ועבודתינו דמשך זמן הגלות ומוכנים כבר לקבלת פני משיח צדקנו, וכן הפס"ד של הרבנים ומורי"הוראה בישראל שהגיע זמן הגאולה, „יעמוד מלך מבית דוד וכו' בחזקת שהוא משיח“ ועד להמעמד ומצב ד, „הרי זה משיח בודאי“⁵⁶ – פס"ד „מסיני“, שנמשך וחדר גם בגדרי העולם, עד כדי כך שמנהיגי אוה"ע⁵⁷ מחליטים ומכריזים מדעתם ו, בערכאות שלהם“, שיש בהם התוקף ד, דינא דמלכותא דינא“ ע"ד המעמד ומצב ד, וכתתו חרבותם לאתים“.

ויש לומר, שהדגשת שייכותה של החלטה והכרזה זו להפס"ד „מסיני“ מתגלית ביום השבת⁵⁸ [שבו נעשית העלי' דכל עניני ערב שבת (כולל גם המאורע דהכרות מנהיגי אוה"ע) להקדושה דיום

מובן גם לאומות העולם (שגם הם מחוייבים בשלילת ע"ז ובהאמונה בבורא העולם ומנהיגו), שזוהי ההכנה לקיום היעוד „אז אהפוך אל עמים שפה ברורה“⁵⁵ לקרא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד“.

ו. ומה מובן גם בנוגע למאורע הנ"ל – החלטת והכרות מנהיגי אוה"ע ע"ד המעמד ומצב ד, וכתתו חרבותם לאתים“ – בערב שבת פרשת משפטים: „וכתתו חרבותם לאתים“ הו"ע המובן ומחוייב גם בשכל האדם („משפטים“), שהרי, שכל אנושי מחייב קיומו של העולם ע"פ צדק ויושר, ע"י שלילת מלחמה שמביאה הרס וחורבן, רחמנא ליצילן, ועד שיביא לשבירת כלי המלחמה („וכתתו חרבותם“) והפיכתם לכלים שמביאים תועלת לישובו של עולם („אתים“).

ואעפ"כ, במשך כל הדורות התנהלו ריבוי מלחמות בין אומות העולם שגרמו הרס וחורבן בעולם – בניגוד להמתחייב בשכל האנושי!

ועכצ"ל, שהסיבה האמיתית לכך שבתקופה האחרונה ניכרת השאיפה לגמר ולסיום תקופת המלחמות בעולם, והתחלת תקופה חדשה של קיום העולם ע"פ צדק ויושר, שלום ואחדות, כמודגש ביותר בהחלטת והכרות מנהיגי אוה"ע בערב שבת זה, היא (לא רק מצד חיוב השכל⁵⁴ „משפטים“), שהרי חיוב השכל

55 ומרומו גם בכך שהחלטה והכרזה זו נתקבלה במקום שבו מתנוסס ובכותל הגלוי דהבנין הפסוק, וכתתו חרבותם לאתים“ – שבוה מודגש שהחלטת והכרזה זו (שהיא תכלית ומטרת קיומו של מקום זה) מיוסדת על פסוק בתורה, „מסיני“.

56 רמב"ם הל' מלכים ספ"א.

57 ד, אע"ג דאינהו לא חוו מזלייהו חוו (מגילה ג, א).

58 ומרומו גם בקביעותו בימי החודש ביום ז"ך, מלשון „שמן זית זך כתית למאור“, הדגשת ענין האור והגילוי (וראה לקמן סי"א).

53 בלשון הקודש (מפרשים עה"פ). וראה אוה"ת (כרך ז') סוף פרשתנו (בסיום ביאור הענין דלכניסו: „ואפ"ל שוהו מ"ש אז אהפוך אל עמים שפה ברורה שיהי' אצל כולם לה"ק ולא יצטרך לבחי' לבינה . . . לע"ל יהי' הכל לה"ק שהוא אבנים בריאה בידי שמים“.

54 נוסף לכך שגם חיוב שכל האדם הוא כתוצאה מחכמתו של הקב"ה, כגיל ס"ה.

השבת (י"אכל בשבת", באופן ש"טורף מלפניו") - שאו קורין בתורה פרשת משפטים כולה⁵⁹ (בציבור, ובברכה לפני ולאחרי), שבה מודגש שגם ה"משפטים" הם, "מסיני", ועד"ו בנדוד, שהכרות מנהיגי אוה"ע ע"ד, וכתתו חרבותם לאתים" ע"פ חיוב שכלם (משפטים" שדנין גם אוה"ע בערכאות שלהם) היא כתוצאה מפס"ד התורה (מסיני") ע"ד ביאת משיח צדקנו.

ז. ויש להוסיף בהקשר והשייכות דפרשת משפטים לסיום זמן הגלות והתחלת הגאולה:

וביניהם באה פרשת משפטים - כדי להדגיש שעניני הגאולה (ביהמ"ק השלישי, המזבח והסנהדרין) שבפרשות אלו (יתרו ותרומה) הם באופן ד"משפטים", שמתחייבים גם מצד שכל האדם, היינו, שכבר נמשכו וחדרו בגדרי העולם, שהעולם מצד עצמו מכריז שהגיע זמן הגאולה.

ההמשך הפרשיות - (א) שפרשת משפטים באה לאחרי ובסמיכות לפרשת יתרו⁶⁰ שסיומה וחותמה דיני המזבח: „למה נסמכה פרשת דינין לפרשת מזבח לומר לך שתשים סנהדרין אצל המקדש⁶¹ (המזבח)⁶², שבוה מרומז קיום היעוד „ואשיבה שופטך כבראשונה⁶³, שיבת

ח. ועוד ועיקר - שגם בפרשת משפטים עצמה מרומז הקשר והשייכות לסיום זמן הגלות והתחלת הגאולה - ע"פ המבואר ב"פירושה" (של פרשת משפטים) בתושבע"פ⁶⁴:

פרטי הדינים שבפרשת משפטים בהענינים שבין אדם לחבירו נתבארו בתושבע"פ בסדר נזיקין, ש"כולה נזיקין

(59) נוסף על התחלת קריאתה ביום המיש - לפני המאורע דערב שבת, וביום שני - לפני המאורע דאור ליום הרביעי.

(60) שבאה אחרי פרשת בשלח שסיומה וחותמה ב"מלחמה לה' בעמלק מדור דור", „לתלתי דריא מדרא דעלמא דין ומדרא דמשיחא ומדרא דעלמא דאתי" (תיב"צ).

(61) שעיקרו המזבח - „בית לה' מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות" (רמב"ם ריש הל' ביהב"ח). ולהעיר משייכותו ל"בנימין זאב יטרף" (ששייך לשבת ש"טורף מלפניו ומלאחריו") - שביהמ"ק (המזבח) הוא בחלקו של טורף (זבחים נג, ב ואילך), והמזבח (עיקרו של ביהמ"ק) שחוטף הקרבנות נמשל לזאב חוטף (ב"ר פצ"ט, ג), שטורף וחוטף עניני העולם להעלותם לקדושה.

(62) פרש"י ריש פרשתנו. ירושלמי מכות פ"ב ה"ו. מכילתא ס"פ יתרו (ובכמה דפוסים - ריש פרשתנו). פרשתנו כא, יד.

(63) ישע"י א, כו.

(64) אחרי ש"בבבריא עתידין לחזור תחילה ומשם נעתקין למקדש" (רמב"ם הל' סנהדרין פ"ד הי"ב).

(65) כג, כ ובפרש"י.

(66) כה, ח.

(67) ראה רמב"ם ריש הל' ביהב"ח.

(68) בשלח טו, יז ובפרש"י. ח"ג רכא, א.

(69) כדרשת חז"ל על הפסוק „והתורה והמצוה" שבס"פ משפטים (ברכות ה, א). הקדמת הרמב"ם לספר הי"ד.

שג' הכבות דנויקין מרומזים בפסוק, על כל דבר פשע וגו' שבפרשת משפטים.

וביאור העניין⁷⁵:

„נויקין” – רומז על כללות זמן הגלות (ונחלק לשלש בבות, כנגד שלש גלויות הכלליות⁷⁶), כשישנם בעולם ענינים בלתי-רצויים („נויקין”), החל מ„ארבעה אבות נויקין” ב„בבא קמא” דהגלות, ועד“ז עניני מריבה ומחלוקת (זה אומר אני מצאתי” וזה אומר אני מצאתי” . יחלוקו”) ב„בבא מציעא” דהגלות, ועד ל„בבא בתרא” (סיום וגמר) דהגלות – שהתחלתה ב„השותפין שרצו לעשות מחיצה בחצר”, שמרצון הטוב, ללא הכרח (טעמא דרצו הא לא רצו אין מחייבין⁷⁷), מתדברים ביניהם ע"ד

חדא מסכתא היא⁷⁸, וחלק המסכת הראשונה לשלשה חלקים, והתחיל בבבא קמא וענינה לדבר על נויקין כגון שור ובור והבער ודין החובל, ואין השופט רשאי להקדים דבר קודם שיסיר ההיזק מבני אדם ומפני זה הקדים אותה בראשונה על שאר הדינים, ואח"כ בבא מציעא וענינה לדבר על הטענות והפקדונות ושכירות ודין השואל והשכיר . . כמו שעשה הכתוב (בפרשת משפטים) שאחר דיני שור ובור והבער, וכי ינצו אנשים, דיבר על ארבעה שומרים, ואח"כ בבא בתרא, וענינו לדבר בחלוקת הקרקעות והדינים בענין הדירות המשותפות . . וסידר החלק הזה באחרונה בשביל שכולו קבלה ודברי סברות ולא התבאר מן התורה⁷⁹.

ומודגש בדברי זוהר⁸⁰ – „תלת בני דינין תקינו (רבנן) בסדרי מתניתא, חדא קדמיתא בארבע אבות נויקין השור וכו', תניינא טלית דאשתכח, תליתאה שותפין ורזא דאבידה . . אורח דקרא נקטו דכתיב⁸¹ על כל דבר פשע . . על שור על חמור על שה דא בבא קמא, דהכי הוא באינון מלין, על שלמה דא בבא מציעא, על כל אבדה דא בבא תליתא⁸², היינו,

אאמו"ר (לקוטי לוי"צ לוח"ג ע' תא): „פירש כל אבדה על שותפין, והיינו כל הוא יסוד הנק' כל, והוא דכורא, אבדה הוא מל' נוקבא, כי אשה נקראת אבדה כדאיתא בריש מס' קידושין, וכל אבדה הוא חיבור וז"ן, והיינו שותפין, כי חיבור איש ואשה נק' שותפות, כמא' שלשה שותפין באדם, אביו ואמו כו', והיינו ג"כ מה שאמר לעיל תליתאה שותפין ורזא דאבדה, רזא יסוד, כמ"ש במאור"א מע' רז ע"ש, אבדה מל" – עיי"ש בארוכה, ומסיק: „ועתה מסולק קושיית א"מ שבנצוצי זהר”.

75) בהבא לקמן – ראה גם לקו"ש חכ"ו ע' 150 ואילך.
76) גלות מצרים, הגלות שלאחרי חורבן בית ראשון, והגלות שלאחרי חורבן בית שני.
77) ב, ריש ע"ב.

שלמה על כל אבדה כו' דא בבא מציעא, ומסיק ש„בבא תליתא”, „שותפין”, נרמז בסיום הפסוק „עד האלקים יבוא דבר שניהם”. ולכאורה דוחק גדול להגי' בדברי החזר – ובשתיים, שינוי הסדר שבחזר (ושינוי כפול: הן בהתחלת הענין והן בסיומו), והוספת סיום הפסוק שלא נזכר בזהר שלפנינו – בגלל קושיא זו (ובפרט שקושיא זו יש לתרצה ע"פ ביאור אאמו"ר שבפנים ההערות).

70) ב"ק קב, סע"א.
71) הקדמת הרמב"ם לפיהמ"ש (ד"ה והחלק הששי).
72) ח"ג קצח, א.
73) פרשתנו כב, ה. – ולהעיר, שפסוק זה הוא השירה דואב טורף (פרק שירה פ"ה), שרומז על השירה שמצד ביטול והפיכת הענינים הבלתי-רצויים ע"י זאב טורף דקדושה.
74) בניצוצי אורות שם: „קשה דכל דיני אבידה בבבא מציעא בפרק ב', א"מ*.” ובהערות

(* ובניצוצי זוהר שם: „הגר"א בביאורו לתקו"ז עשיראה (קמ"ז סע"א) כ' להגי' תנינא טלית דאשתכח ורזא דאבידה, תליתאה שותפין כו' על

לצדיקים מעוררו של לוייתן, „ושמתי כדכד שמשותך⁸³ (באבנים של חומות ירושלים) . . חד אמר שהם חד אמר ישפה, אמר להו הקב"ה להוי כדין וכדין, „עתיד הקב"ה להגבי את ירושלים ג' פרסאות למעלה, שנאמר⁸⁴ וראמה וישבה תחתי . . ושמה תאמר יש צער לעלות, ת'ל מי⁸⁵ אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארובותיהם, „וכן הסוגיא⁸⁶ אודות חלוקת ארץ ישראל⁸⁷ לעתיד לבוא⁸⁸.

ט. ע"פ האמור לעיל מתחזקת יותר הפליאה והתמיהה, ביחד עם גודל הצער וההבהלה (ועד שמצד גודל הצער אין להאריך בזה ביום השבת) - היתכן שבבני נמצאים עדיין בגלות?!... עד מתי?!...!

היתכן שלאחרי כל הסימנים על בוא הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, עד להמאורע דערב שבת זה שאפילו אוה"ע מכריזים שהגיע הזמן ד, וכתתו חרבותם לאתים" - נמצאים

מניעת היוק ראי' איש מרעהו; וסיומה ב, „הרוצה שיהכים יעסוק בדיני ממונות . . בתורה⁸⁸, „התגברות חכמת התורה (,סיני⁸⁹) באופן שחודרת גם בגדרי העולם (,דיני ממונות, „משפטים, „שעי"ז בטלה ונשללת האפשרות לענינים בלתי-רצויים (,נזיקין) - בסיום וגמר הגלות, שאז מתחילה הגאולה האמיתית והשלימה (גאולה השלישית והמשולשת שמהפכת שלש הגלויות, ועד"ז ביהמ"ק השלישי והמשולש שכולל המשכן, בית ראשון ובית שני, ומהפך חורבנם לבנין ומשוכלל).

ולהוסיף, שבמסכת בבא בתרא (סיום וגמר הגלות) מרומזת גם הגאולה האמיתית והשלימה⁸⁰ ע"י משיח צדקנו⁸¹ - בהסוגיא הידועה⁸² שבה נתבאר כו"כ מהיעודים דלעתיד לבוא, ומהם: „עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים מבשרו של לוייתן, „עתיד הקב"ה לעשות סוכה

(78) קעה, ב - במשנה.

(79) כולל ובמיוחד התגברות גילוי הפצת פנימיות התורה באופן של הבנה והשגה בתורת הסידות חב"ד - כמרומז גם בס"פ משפטים: „ויתחו את האלקים וגוי, „כנ"ל ס"ה.

(80) נוסף על קירוב הגאולה ע"י מצות הצדקה, כדלקמן ס"י.

(81) להעיר שבמסכת ב"ב (עה, ב) נתבאר ש, „משיח" נקרא על שמו של הקב"ה, „דכתיב (ירמי' כג, ו) וזה שמו אשר יקראו ה' צדקנו".** (82) עד, סע"ב ואלך.

(* נוסף לכך ש, „עתידין צדיקים שנקראין על שמו של הקב"ה" (שם).

** להעיר מזה"ב לז, א: „מאן פני האדון ה' (כמ"ש גם בפרשתנו כג, יז) דא רשב"י" (נראה הנסמן בנצ"ז שם). וי"ל שהחידוש ברשב"י לגבי שאר צדיקים הוא מפני ש, „ה' מאיר בו . . מבחי הארת אורו של משיח" (סידור (עם דא"ח) שער הל"ג בעומר שז, ב).

(83) ישעי' נד, יב.

(84) זכרי' יד, יו"ד.

(85) ישעי' ס, ח.

(86) קכב, א.

(87) ולהעיר שגם לאחרי חלוקתה לשבטים שייכת ארץ ישראל כולה לכלל ישראל - ע"ד ובדוגמת „השותפין שרצו לעשות מחיצה כו", „שגם עשית המחיצה היא באופן ד, „שותפין".

(88) ועד"ז בפרשת משפטים (בשיעור דיום הש"ק) בנוגע לגבולות הארץ - „ושתי את גבולך מים סוף ועד ים פלשתים וממדבר עד הנהר", „פרת" (כג, לא ובפרש"י), כפי שהובטח לאברהם אבינו* בברית בין הבתרים (לך לך טו, יח-כא).

(* ולהעיר מבבא בתרא ק, א: „הלך בה לארכה ולרחבה קנה מקום הילוכו . . דכתיב קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כ' לך אתננה . . כדי שיהא נוז לכבוש לפני בניו".

בפרשתנו⁹⁵, "אם כסף תלוה את עמי את העניי"⁹⁶, "גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה"⁹⁷, וכמבואר גם בהסוגיא בבבא בתרא⁹⁸ ("פירושה" של פרשת משפטים בתושבע"פ) פרטי הענינים דמצות צדקה, ומהעיקר, "גדולה"⁹⁹ צדקה שמקרבת את הגאולה, שנאמר¹⁰⁰ כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות¹⁰¹.

[ומתחיל בהענין שהזמן גרמא - כנהוג בכל שנה שבמוצאי שבת קודש לסדר אם כסף תלוה גוי, נערכת מלוה מלכה לטובת קרן גמילות חסדים. וכיון ש"מפקחין על צרכי ציבור בשבת"¹⁰², כדאי ונכון שמנהל הגמ"ח יעלה¹⁰³ ויכריז על המלוה מלכה, ובודאי תערך ברוב

אנו ביום הש"ק זה בחוץ לארץ, במקום להמצא, יחד עם כל בני"מ מכל קצוי תבל, בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש, מסובים ל"שולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם"⁹⁹, שעליו ערוכים הלויטן ושור הבר ויין המשומר!

ועוד ועיקר - שעדיין לא נתקבלה ההודעה והציווי ונתינת-כח ד"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כפי שקוראים בתורה במנחה) בנוגע לבנין ביהמ"ק השלישי!

י. ומוזה מובן גדול הצורך וההכרח להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהענינים שמקברים ומזרזים ומביאים בפועל ממש את הגאולה תיכף ומיד ממש.

ולכל לראש - בהענין המודגש בפרשת משפטים:

"משפטים" - פרטי הדינים בין אדם לחבירו מתוך שלום⁹⁰ (ופשיטא שלילת הפכו, ביטול סיבת הגלות האחרון⁹¹), שעי"ז באה הגאולה, כמאחז"ל⁹² במעלת המשפט ש"בו ציון נבנית, שנאמר⁹³ ציון במשפט תפדה", וכן צדקה ("ושבי בצדקה"⁹³) וגמילות חסדים⁹⁴, כמפורש

95 כב, כד.

96 להעיר מהשייכות לשיעורי הרמב"ם דערב שבת ויום השבת - הלכות תננות עניי. ולהעיר גם מסיום הוהותם שיעור תניא דיום הש"ק ב"עבודת הצדקה".

97 סוכה מט, ב.

98 ה, א ואילך.

99 יו"ד, א.

100 ישע"י נו, א.

101 ויומתק יותר - שמאמר הוהר שג' הבבות מרומזים בפסוק, "על כל דבר פשע וגו'" (כנ"ל ס"ח), מיוסד על הפסוק, "שמרו משפט ועשו צדקה". וראה לקוטי לוי"צ לוהר שם (ע' תד) - ביאור, השייכות דכל זה להפסוק שמרו משפט ועשו צדקה".

102 ראה שבת קנ, א.

103 לרמוז על העלי"ן מן הגלות אל הגאולה, ובלשון חז"ל (ויק"ר פ"ב, ה. וש"ג) "ראובן ושמעון* סלקין".

מהסוגיא בבבא בתרא (יו"ד, ב) בפירוש הפסוק "וחסד לאמינים חסאת", שסיומה וחזוה וחזוה על בפירושו של ריב"ז: "כשם שהחזאת מקפרת על ישראל כך צדקה מקפרת על אומות העולם".

(* להעיר מהענין ד"דייק בשמא" (יומא פג, ב) - שמו של מנהל הגמ"ח ש"י (המו"ל).

89 פרש"י ריש פרשתנו.

90 ראה שמו"ר ריש פרשתנו (פ"ל, א): "באין לידי משפט והם עושין שלום". ובחידושי הרד"ל שם: "אפשר ר"ל ע"י פשרה, וכמ"ש בסנהדרין ו, ב) איהו משפט שלום זה הביצוע".

91 ראה יומא ט, ב.

92 שמו"ר שם, טו.

93 ישע"י א, כז.

94 כולל גם הפעולה על אוה"ע לעסוק בצדקה*, ובפרט אחרי החלטת מנהיגי המדינות ע"ד הסכון בהוצאות הכספיות לצרכי נשק, אוי נקל יותר לפעול שיוסיפו בפעולות של צדקה, הן בנוגע לאוה"ע, והן בנוגע לבני".

(* להעיר מהשקו"ט בחיוב בני נח בצדקה (ראה לקו"ש ח"ה ע' 157 ואילך. וש"ב). ולהעיר גם

„בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד“¹¹¹, בלבו פנימה, ובביתו ובחדרו, שנעשה בית תורה תפלה וגמ"ח, כולל ובמיוחד ההשתתפות בבנין והרחבת בתי-כנסיות ובתי-מדרשות באופן ד„ויקחו לי תרומה גו' זהב וכסף ונחושת“¹¹² (כל י"ג ט"ו)¹¹³ דברים המנויים בכתוב, שעי"ז מההרים ומזרזים ופועלים תיכף בנין ביהמ"ק השלישי כפשוטו ממש.

יא. ונתינת-כח מיוחדת בכהנ"ל - בימים אלה:

נוסף על המעלה המיוחדת של חודש שבט, חודש האחד עשר¹¹⁴, באים זה-עתה מיום כ"ה בחודש¹¹⁵, שסימנו „כה תברכו את בני ישראל“¹¹⁶ - ברכת כהנים, „לברך“¹¹⁷ את עמו ישראל באהבה“ דוקא¹¹⁸, ועד"ז בנוגע לברכת כהנים שמברך כאו"א מישראל („ואתם תהיו לי ממלכת כהנים“¹¹⁹) בהתחלת כל יום (לאחרי ברכת התורה) שצריכה להאמר מתוך רגש של אהבת ישראל, וכמודגש גם בכך שבהמשך לזה (ועוד

פאר והדר, ו„ברוב עם הדרת מלך“¹⁰⁴, ויתנו כפי נדבת לבם הטהור להקרן גמ"ח, ועוד והוא העיקר, שההחלטה על זה תביא תיכף את השכר¹⁰⁵, תביא הגאולה, תיכף ומיד ממש, שאז תערך המלוה מלכה, „סעודתא דדוד מלכא משיחא“¹⁰⁶, בהשתתפותו של נשיא דורנו משיח צדקנו בראשנו, בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש השלישי].

ובלשון התחלת מסכת בבא בתרא: „השותפין שרצו“ - שהנהגה והיחס שבין אדם לחבירו היא באופן של ב' שותפין שכל אחד רוצה בטובתו של השותף השני (במכ"ש וק"ו מהחלטת והכרות מנהיגי אה"ע ע"ד האחדות והשותפות ההדדית ביניהם), ועי"ז „בונין את הכותל . . גזית“ - דיש לומר, שרומז על בנין ביהמ"ק, כהמשך הסוגיא¹⁰⁷ „גזית אבני דמשפאי, דכתיב¹⁰⁸ כל אלה אבנים יקרות כמדות גזית“, ובהמשך לזה מדובר אודות מעלת בית המקדש השני „בבנין . . בשנים“, „דכתיב¹⁰⁹ גדול יהי כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון“ - שפסוק זה קאי גם (ובעיקר) על ביהמ"ק השלישי, כמבואר בזהר¹¹⁰.

ובהמשך לזה - גם ההוראה מהתחלת פרשת תרומה (שקורין במנחת שבת): „ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם“, החל מהמקדש הפרטי שבכאו"א מישראל

(111) ראה אלשיך עה"פ. שלי"ה סט, א. ועוד.

(112) כה, ב"ג.

(113) ראה לקו"ש חכ"א ע' 153, ובהנסמן שם.

(114) וכן המעלה המיוחדת של כללות השנה - הי' תהא שנת נפלאות בכל, „בכל מוכל כל“, כמארו"ל בבבא בתרא (טז, סע"ב ואילך) שקאי על האבות ש„הטעימן הקב"ה בעוה"ז מעין העוה"ב“.

(115) ולפניו - יום כ"ד (שבהתחלתו היתה

הכרות נשיא מדינה זו), שסימנו „ושמתי כדכד“ (ראה לעיל ס"ח).

(116) נשא ו, כג.

(117) נוסח הברכה לפני נשיאת כפים (סוטה

לט, א).

(118) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סקכ"ח סי"ט

(ע"פ זח"ג קמז, ב).

(119) יתרו יט, ו.

(104) משלי יד, כה.

(105) ראה תענית ה, ב. שו"ע או"ח סו"ס תקעא.

(106) סידור האריז"ל במקומו. ועוד.

(107) ג, סע"א.

(108) מ"א ז, ט.

(109) הגי ב, ט.

(110) ח"א כה, א.

העולם (לאחרי וע"י התגלותו בברכת כהנים שבבית המקדש), „כשם שאני נכתב כך אני נקרא“¹²⁶.

ולאח"ז יום ז"ך בחודש (יום הש"ק) - „שמן זית זך גו' להעלות נר תמיד“¹²⁷ ב„מנורת זהב טהור גו' מקשה אחת“¹²⁸, שרומז על אחדותם של שבעת הסוגים דנש“¹²⁹ שנמשלו לשבעת קני המנורה¹³⁰.

ולאח"ז יום כ"ח בחודש (יום ראשון) - תוספת „כח“, תוקף וחזוק בכל ענינים אלו.

ולאח"ז ערב ר"ח, שהוא הכנה לר"ח - שחידוש הלבנה (בר"ח, לאחרי ההעלם וההסתר בערב ר"ח) מורה על החידוש דבנ"י („שהם עתידים להתחדש כמותה“¹³¹) בהגאולה האמיתית והשלימה, ובפרט שר"ח חל ביום השלישי שהוכפל בו כי טוב¹³², ומתחיל מהטוב הכי עיקרי והגאולה, ובפרט טוב כפול, שכפול¹³³ קשור עם גאולה¹³⁴, ובהדגשה יתירה בראש חודש אדר, „דבריא מזלי“¹³⁵, להיותו „החודש אשר נהפך גו' לשמחה“¹³⁶, השמחה דגאולת פורים, ו„מיסמך גאולה לגאולה“, „פורים

קודם התפלה) אומר כאו"א מישראל „הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך“¹²⁰ (כמ"ש רבינו הזקן בסידור¹²¹ השהו לכל נפש)¹²². ועוד ועיקר - שברכת כהנים כוללת כל הברכות בתכלית השלימות (הן המעלה דברכה והן המעלה דתפלה¹²³), ובפרט הברכה הכי עיקרית - ברכת הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

ולאח"ז יום כ"ו בחודש (ערב שבת) - הגימטריא דשם הוי' (כנ"ל ס"ג), שקשור עם קיום מצות „כה תברכו את בני ישראל“ ע"י הכהנים בבית המקדש בשם המפורש (משא"כ בזמן הגלות)¹²⁴, וההכנה לזה ע"י עבודתם של בנ"י („ממלכת כהנים“) באופן ד„שויתי הוי' לנגדי תמיד“¹²⁵ גם בזמן הגלות, שע"ז ממהרים ומזרזים ופועלים גילוי שם הוי' בכל

(120) שער הכוונות בתחלתו. וראה לקו"ש ח"כ ע' 374 ושי"ב.

(121) ולהעיר, שנדפס (מלכתחילה) בכתב רש"י שדומה במקצת לכתב אוה"ע שהוא למטה מכתב מרובע שדומה לכתב אשורי, להדגיש השייכות גם לאלה שנמצאים בדגא נמוכה שאינם שייכים עדיין לכתב אשורי (ע"ד ובדוגמת התרגום ללשונות דאוה"ע שלמטה מלשון הקודש). ואעפ"כ, בשנים האחרונות נדפס מחדש בכתב מרובע, כשאר עניני תורה שמשתדלים להדפיסם באותיות מרובעות דוקא, כדי להקל על הקוראים ולומדים שיהי' ערוך לפניהם (ראה גם ס' השיחות תשמ"ח ח"ב ע' 431).

(122) וכמבואר בפרטיות בתניא פרק „לב" ש,אף הרהוקים מתורת ה' ועבודתו ולכן נקראים בשם בניות בעלמא („אוהב את הבריות“) צריך למשכן בחבלי עבותות אהבה, ועד שגם אלו ש„מצוה לשנאותם, מצוה לאהבם ג"כ, ושתיהן הן אמת, שנאה מצד הרע שבהם ואהבה מצד בחי' הטוב הגנוז שבהם כו"י.

(123) ראה ד"ה כה תברכו תרכ"ו. לקו"ש ח"י ע' 38. ושי"ב.

(124) סוטה לח, א.

(125) תהלים טז, ה. רמ"א או"ח בתחלתו.

(126) פסחים ג, א.

(127) ר"פ תצוה.

(128) תרומה כה, לאילו.

(129) ובכללות יותר - „עד ירכה עד פרח“

(בהעלותך ת, ד), „ירכה אלו הם מדרגות התחתונות ופרחה הם בחי' עליונות“ (לקו"ת

בהעלותך לג, ג).

(130) לקו"ת שם כט, ג ואילו. ובכ"מ.

(131) גוסס ברכת קידוש לבנה (סנהדרין

מב, א).

(132) פרש"י בראשית א, ז (מב"ר פ"ד, ו).

(133) כולל גם הכפל דב' הימים דר"ח.

(134) ראה פרד"א פמ"ח. יל"ש ר"פ לך לך.

ד"ה לך לך תרכ"ו. תר"ל. ועוד.

(135) תענית כט, ריש ע"ב.

(136) אסתר ט, כב.

החדשים ע"פ הראי"י¹⁴⁵, יתכן שיש מקום שסנהדרין ישנו ויקבעו שיהי' רק אדר אחד¹⁴⁶ זה, ויהי' סמוך לניסן¹⁴⁷ (ויש להאריך בכל זה, ואכ"מ).

יג. ויהי"ר והוא העיקר - שהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תבוא בפועל ממש תיכף ומיד ממש,

ובודאי שאין צורך להמתין עד חודש ניסן, וגם לא עד חודש אדר הסמוך לניסן, וגם לא עד חודש אדר הסמוך לשבט, כיון שמשיח צדקנו בא בשבת מברכים חודש אדר ראשון, בסיומו של חודש שבט, ז"ך שבט, ובפרט ביום השבת לאחר חצות, בזמן המנחה וסעודה שלישית, שקשור עם גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי.

(145) ולהעיר, שיתכן קידוש חדשים ע"פ הראי"י ע"י סנהדרין גם לפני ביאת משיח צדקנו - להדעות שאפשר לסמוך ב"ד בזמן הזה (ראה לקו"ש ח"ט ע' 105. וש"נ. וראה גם שיחת ש"פ בראשית תשמ"ה (התוועדות ב)).

(146) ויש לומר, שמרומז גם בכתיבת שמו של החודש „אדר א'“ (במקום „ראשון“), שפירושו גם „אדר אחד“, כמו „יום אחד“, אף דלאחריו בא יום שני וכו' - שבוה מרומות האפשרות שיאדר רק אדר אחד (באם סנהדרין יחליטו לשנות שלא תהי' שנה מעוברת).

(147) להעיר, שלדעת הרמב"ם (הל' קידוה"ח פ"ד ה"ב) ש„ב"ד מחשבין ויודעין אם תהי' תקופת ניסן בששה עשר בניסן או אחר זמן זה מעברין אותה השנה . . ואין חוששין לסימן אחד“, בהכרח שהשנה תהי' מעוברת כדי שלא תהי' תקופת ניסן לאחריו ט"ז ניסן*. משא"כ לדעת הרמ"ה (השגת הרמ"ה שם. וראה כס"מ שם הט"ז) שאין מעברין על התקופה לבדה, כי אם על ב' סימנים.

(* דכיון שבשנה זו התקופה היא בד' ניסן (כמצוין בלוח) - לתקופת שמואל, ולתקופת ר' אדא - שבה מתחשבים בעיבור שנים - קרוב לשבועיים לפניו, הרי, אם לא יעברו השנה תהי' התקופה לאחריו ט"ז ניסן.

לפסח¹³⁷, „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“¹³⁸ - „מיסמך“ גם בשינוי הסדר, שהגאולה האמיתית והשלימה באה לפני גאולת פורים.

יב. ולהוסיף, שאף ש„מיסמך גאולה לגאולה“ קאי על אדר שני הסמוך לניסן (משא"כ אדר ראשון שאודותיו הכריזו בברכת החודש), יש לומר, ששייך גם לאדר הסמוך לשבט - כיו"ד:

מלשון המשנה¹⁴⁰ „אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים“, משמע, שבשאר הענינים (ובנדוד, שייכותו להגאולה) שוים הם, ויתירה מזה, כיון שנקרא „אדר (ויתירה מזה) ראשון“, מסתבר לומר שהוא „ראשון“ גם במעלה וחשיבות, כמודגש בנוגע לשבעה באדר - שקשור עם ביטול גזירת המן, ש„נפל פור בחודש אדר . . ולא הי' יודע . . (ש)בשבעה באדר נולד“ (משה)¹⁴¹ - שעיקר ענינו באדר ראשון¹⁴², ועד"ז מצינו בכמה ענינים שאדר סתם קאי על אדר ראשון¹⁴³.

ונוסף לזה: אף שבשבת מברכים הכריזו ע"פ תורה (מנהג ישראל תורה היא¹⁴⁴) ש„ראש חודש אדר ראשון ביום השלישי“, הרי, כשיבוא משיח צדקנו תיכף ומיד, לפני ר"ח, שאז יחזור לקדש

(137) מגילה ו, סע"ב ובפרש"י.

(138) מיכה ז, טו.

(139) בהבא לקמן - ראה גם לקו"ש חכ"ו ע'

367 ואילך, ובהנסמן שם.

(140) מגילה שם.

(141) שם יג, ב.

(142) מג"א או"ח סתק"פ סק"ח. וראה לקו"ש

חט"ז ע' 342. וש"נ.

(143) ראה טווא"ח סתכ"ח. רמ"א שם סתכ"ו.

טושו"ע חו"מ סמ"ג סכ"ה.

(144) שו"ע אדה"ו או"ח סו"ס קפ. סתצ"ד

סט"ז. וראה לקו"ש חכ"ב ע' 56. וש"נ.

הפירושים שב„ממש“, ולכל לראש מיד
ממש כפשוטו, ממש ממש ממש.

כן תהי' לנו בפועל ממש, ותיכף ומיד
ממש, עם כל הפירושים שב„מיד“ [כולל
גם הר"ת דכללות הדורות משה ישראל
(הבעש"ט) דוד (מלכא משיחא)¹⁴⁸], וכל

לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (ראה סה"ש
תשנ"ב ח"א ע' 66-265 לעיל ע' 10-209), ועל
סדר הקירבה אלינו – משיח (מנחם שמו), יוסף
יצחק, דובער (שמו השני של כ"ק אדנ"ע).

(148) ובפרטיות יותר בנוגע לדורנו זה –
שבר"ת ד„מיד“ נרמזים ג' התקופות השייכות

לעילוי נשמת

ותיק וחסידי אי"א עוסק בצ"צ באמונה
מסור ונתון לעשות צדקה וחסד
בעל מעשים ומרץ ורב פעלים
הרה"ח התמים ר' שניאור זלמן ע"ה
בן הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד
שגלוב
מקושר מאוד לכ"ק אדמו"ר מה"מ מליובאוויטש
ממיסדי ומנהלי הארגון "פרי"
לקרב את היהודים עולי רוסיא לאביהם שבשמים
ולהכניסם בבריתו של אאע"ה
המדריך והמשפיע שלהם ורבים השיב מעון
הפיץ תורה ע"י שיעוריו הרבים
ממנהלי ופעילי מבצע תפילין וכו'
השקיע כוחות רבים לטובת שכונת המלך
ולחיוזוק כבוד רבני ליובאוויטש
זכה להעמיד דורות חסידים ואנשי מעשה
נפטר בשם טוב
כ"א תמוז ה'תשס"ו
ת' נ' צ' ב' ה'

לעילוי נשמת

החייל ב"צבאות השם" שכנא ע"ה

בן ר' שלמה אלי' שיחי'

נפטר בדמי ימיו, כ"א מנ"א ה'תשנ"ט

ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות אחיו ואחיותיו שיחיו

ולזכות הוריו

הרה"ת ר' שלמה אלי' וזוגתו מרת שרה שיחיו

מארקאוויטש

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק
ומתוך בריאות הנכונה, ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר

*

נדפס ע"י ידידיהם

הרה"ת ר' יוסף יצחק הלוי וזוגתו מרת גיטל רחל שיחיו

שגלוב

* * *

לעילוי נשמת

ר' משה עזיז ב"ר אלי' ע"ה

נפטר ביום כ"ג ניסן - אסחה"פ, ה'תש"ע

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בני משפחתו שיחיו

* * *

לעילוי נשמת

ר' נוריא-ל ב"ר אשר ע"ה חביביאן

נפטר אור ליום ב' דחג הפסח - ט"ז ניסן, ה'תש"ע

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בנו

הרה"ת ר' אשר וזוגתו מרת אסתר

ומשפחתם שיחיו חביביאן

לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל
נפטר בש"ק פ' נצבים, ז"ך אלול ה'תשס"ה
וזוגתו מרת **טשארנא גיטל** בת ר' **יעקב ע"ה סטראל**
נפטרה בליל ה' טבת ה'תשס"ו
ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י בנם

הו"ח ר' **שמואל** וזוגתו מרת **מלכה שיינדל**
ומשפחתם שיחיו **סטראל**

לעילוי נשמת

ר' גדלי' חנוך ב"ר פינחס ע"ה סניידער
נפטר ביום כ"ד אדר שני ה'תשל"ח
ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת **חנה** בת **רייזל תח' סניידער**
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

*

נדפס ע"י חתנם ובתם

הו"ח ר' **שמואל** וזוגתו מרת **מלכה שיינדל**
ומשפחתם שיחיו **סטראל**

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.
יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.
המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).
שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".
מעין חי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.
האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,
על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.
הקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות קהילות בשבת,
בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.
ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).
דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.
לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת "אהלי תורה", ניו-יורק.
דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מוקדש להתגלותו המיידית לעיני בשר של
כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח שליט"א
למטה מעשרה טפחים ומתוך חיים נצחיים
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו תיכף ומיד ממש

*

לעילוי נשמת
ר' אהרן ב"ר יהודה ע"ה אלשיך
נפטר ביום ז' אדר ה'תשס"א
ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י חתנו ובתו
הרב החסיד ר' יהודה בן-ציון וזוגתו מרת רבקה שיחיו
ומשפחתם שיחיו ירון

*

הי' שותף בהפצת "דבר מלכות"
להשיג השיחות, להקדשות ולפרטים נוספים מל: 753-6844 (718)

הוכן לדפוס ע"י

יוסף יצחק הלוי בן אסתר שיינדל

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כתובתנו באינטרנט: <http://www.torah4blind.org>